

Rusland gijzelt met nieuwe wet z'n eigen weeskinderen

Met een nieuwe wet, een politieke reactie op Amerikaanse wetgeving, bedreigt Rusland het lot van duizenden weeskinderen, betoogt **Sophia Kornienko**.

President Poetin gijzelt duizenden Russische weeskinderen. Vrijdag voor Oudjaar heeft Poetin de wet bekrachtigd die het parlement (Doema en Federatieraad) eerder had aangenomen, een wet die verbiedt dat Russische weeskinderen door Amerikanen worden geadopteerd.

Volgens Poetin is de Russische wet een reactie op gevallen van mishandeling van geadopteerde weeskinderen door hun Amerikaanse adoptieouders. Keer op keer worden deze tragische voorvallen in detail uit de doeken gedaan in de Russische media.

Maar omdat er tegelijkertijd weinig wordt gemeld over de meer dan twaalfduizend weeskinderen die de laatste jaren gestorven zijn in Russische adoptiegezinnen – van wie er twaalf zijn vermoord door de pleegouders – is het gerechtvaardigd om de wet te zien als een politiek antwoord op de zogeheten *Magnitsky-act* in de VS. Die wet werd vorige maand door president Obama goedgekeurd als sanctie tegen Russische functionarissen die betrokken waren bij de dood van Sergej Magnitsky.

Magnitsky was een jurist die in 2007 een enorm corruptieschema in Rusland ontdekte en daarvoor niet werd bedankt door de Russische justitie, maar juist gestraft. Eenmaal gevangen genomen werd de advocaat zelfs mishandeld en in 2009 moge-

lijk ook vermoord in een Moskouse cel. De Amerikaanse wet verbiedt alle Russische ambtenaren die hierbij betrokken kunnen zijn geweest de toegang tot de VS.

Lik-op-stukbeleid? Nee. Het is zo iets als 'houd de dief'. In Rusland zeggen we dat je, als iemand dit roept, meteen weet wie de dief is omdat juist 'zijn hoed in brand staat'. Wie de schoen past, trekke hem aan. Het waren niet voor niets de Doema, het Kremlin en zelfs de orthodoxe kerk die moord en brand schreeuwden toen in Washington de Magnitskywet werd afgekondigd.

In Rusland is het een publiek geheim dat de talloze ambtenaren betrokken zijn bij corruptie en dat die te veel te verliezen hebben om zelf tegen dit corrupte systeem in te gaan.

Toch was het zelfs voor cynische Russen schokkend om te zien hoe persoonlijk de Amerikaanse sancties door de hoogste leiding van het land werden opgevat. De Magnitskywet heeft betrekking op een zeer beperkt aantal ambtenaren. De 450 parlementariërs staan niet op de lijst. Toch namen die 450 Doemaleden bijna unaniem hun anti-Magnitskywet aan. De Doema maakt zich daarmee schuldig aan gijzeling. Want dat is wat het verbod van adoptie werkelijk betekent voor Russische weeskinderen.

Van de jaarlijks duizend kinderen die nu niet meer geadopteerd kunnen worden door Amerikanen zullen in Rusland velen niet eens achttien jaar worden niet. Worden ze wel volwassen, dan halen weinigen de dertig. In de Russische weeshuizen wordt zestig procent van de kinderen volgens deskundigen mishandeld of verkracht. Circa tachtig procent wordt niet verschoond, wordt gewas-

sen in te heet of te koud water of onder dwang gevoed. Een heel klein percentage Russische weeshuiskinderen lukt het om een redelijk normaal bestaan te leiden. De rest is te getraumatiseerd om zich staande te houden en krijgt ook nog eens geen steun van de staat in de vorm van kans op onderwijs, werk of woning.

Voor gehandicapten kan het verbod op adoptie door een buitenlander zelfs het einde van hun leven betekenen. Simpelweg omdat gehandicapte weeskinderen in Rusland eigenlijk niet bestaan. Er gaan geruchten dat ze er zijn, maar je ziet ze bijna nooit.

Gehandicapte weeskinderen, die voor hun achttiende niet sterven, gaan na het weeshuis vaak naar het bejaardentehuis: om te sterven. Het bejaardentehuis is in Rusland een van de weinige plekken op aarde die nog meer worden gevreesd dan het weeshuis.

Het adoptieverbod treft niet alleen Amerikanen, maar ook alle andere landen die de Magnitskywet zullen steunen en gecorrumpeerde Russische ambtenaren visa ontzeggen of een bankrekening weigeren.

Onschuldige kinderen die geen toekomst hebben in hun eigen land worden door de Russische regering in een uiterst kwetsbare positie gemanoeuvreed, waarin ze geen enkele weerstand kunnen bieden. Er is één troost. Een vertegenwoordiger van de orthodoxe kerk heeft soelaas geboden: alleen als deze weeskinderen in Rusland blijven, wordt er voor hen een plek gereserveerd in de hemel.

Sophia Kornienko (33), geboren en getogen in de Sovjet-Unie, is freelancejournalist in Amsterdam.